

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget
Ekspedisjonkontoret
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
13/536

Dato
10.04.2013

Svar på spm nr. 1094 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Svein Flåtten - Evalueringen av prisutjevningsordningen for melk

Jeg viser til spørsmål nr. 1094 til skriftlig besvarelse oversendt fra Stortingets presidentskap. Spørsmålet er reist i brev av 03.04.13 av stortingsrepresentant Svein Flåtten. Spørsmålet lyder som følger:

Konkurransen er fortsatt svak i meierimarkedet og ubetydelig endret fra 2007, jfr. begrunnelsen. Vil statsråden sørge for at Stortingets vedtak fra 2007 om forbedrede rammevilkår på permanent basis reflekteres også i oppfølgingen av evalueringen og at resultatet av evalueringen fremlegges for Stortinget til avgjørelse?

Prisutjevningsordningen for melk er en del av markedsordningen for melk og har som formål å regulere prisdifferensieringen av melk som råvare til ulike anvendelser. Ordningen skal samtidig gi melkeprodusenter muligheter for å kunne realisere jordbruksavtalens målpris på melk uavhengig av melkeanvendelse og lokalisering av produksjonen. Ordningen ble innført fra 1.7.1997 som en følge av avviklingen av Riksoppgjøret for melk og innføringen av en ny markedsordning for melk, og har etter dette tidspunktet, vært gjenstand for flere justeringer.

Ny og revidert markedsordning for melk ble iverksatt 1. januar 2004. For å øke konkurransen i meierivaremarkedet besluttet Stortinget i 2007 at det var nødvendig å bedre rammebetingelsene for Tines konkurrenter. Det ble gjort endringer i prisutjevningsordningen for melk som la ytterligere til rette for konkurranse i markedet for meierivarer.

Innenfor alle områder av foredling av meierivarer i Norge der Tine er dominerende aktør, unntatt for produksjon av tradisjonelle reguleringsvarer, ble det fastsatt en lavere avgift/et høyere tilskudd for uavhengige aktører med virkning på 25 øre pr. liter anvendt melk. Dette skulle legge til rette for høyere foredlingsmarginer for uavhengige aktører i meieribransjen, og dermed gi økt økonomisk slagkraft og større konkurranse.

Samlet innebar endringene i 2007 en beregnet forbedring av rammevilkårene for uavhengige aktører på 60-65 mill. kroner pr. år, beregnet med basis i daværende volumer. I 2011 var de reelle utbetalingene fra disse ordningene om lag 130 mill. kroner basert på nåværende volumer.

Stortinget mente at disse tiltakene samlet sett ville legge godt til rette for økt konkurranse i markedet for meierivarer innenfor forutsigbare rammer. I 2007 bestemte Stortinget at den nye ordningen skulle evalueres etter 5 år.

I brev fra Landbruks- og matdepartementet av 22.05.12 fikk Statens landbruksforvaltning (SLF) mandat til å gjennomføre evalueringen. SLF skulle benytte Bransjeforum for meierier som referansegruppe for arbeidet, og bransjeforum skulle suppleres med Konkurransetilsynet, NHO Mat og Drikke og NHO Mat og Landbruk. SLFs evaluering ble offentliggjort i Rapport-nr: 22/2012 av 31.10.2012.

En av hovedkonklusjonene var at det norske markedet for meieriprodukter har økt både i volum og verdi fra 2007 til 2011. Importen har imidlertid tatt sin del av økningen.

Når det gjelder bruken av norsk melk, skjer det en gradvis utvikling hvor meieriselskaper utenom Tine øker sine andeler. Dette indikerer økt konkurranse innenfor norsk produksjon. Samtidig bidrar også økt import til økt konkurranse.

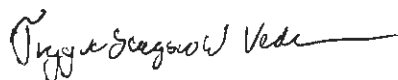
En annen hovedkonklusjon var at de økonomiske nøkkeltallene viser at økonomien hos de meieriselskapene som mottar tilskudd, har utviklet seg positivt siden 2007. Alle selskap har forbedret sin økonomiske situasjon, og de fleste har et markant skifte i 2007.

Evalueringen konkluderer videre at det vil være nødvendig å fortsette med de konkurransepolitiske tiltakene for å bidra til at de uavhengige aktørene kan bedre lønnsomheten for sin meieridrift, vokse og bearbeide en enda større del av den norske melkeproduksjonen.

Etter SLFs evaluering av de konkurransepolitiske tiltakene i prisutjevningsordningen for melk (PU), sendte Landbruks- og matdepartementet 1. februar ut et konkret høringsforslag med visse justeringer i prisutjevningsordningen for melk som tok utgangspunkt i forslagene fra evalueringen. Endringene foreslås gjennomført fra 01.07.13. Departementet legger opp til at man skal evaluere de konkurransepolitiske tiltakene etter en ny periode på fem år. Høringsfristen gikk ut 18. mars.

Saken er nå til behandling i mitt departement. Gjennomgangen ovenfor viser at Stortingets tidligere vedtak blir fulgt opp. Jeg vil komme nærmere tilbake til Stortinget med saken.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, reading "Trygve Slagsvold Vedum". The signature is written in a cursive style with a long horizontal stroke at the end.

Trygve Slagsvold Vedum